

Didaktikano xaleti: Digitalnikani transformacia

Auktoria: Thomas Köhler, Robert Kleemann

I digitalizacia anel dži o averdipe ani kolaboracia. O majanglune šartia sig averkerena pe ane sa e sektoria, thaj adžukhar ani Europa. Sar te resel pe dži e resarinakere grupe e siklajipaskere? Kola si e fromatia e ikeripaskere thaj ekonomikane pokinkeripaskere? Save barjovipasa šaj minsale te khelinkeras amen? E sikavne thaj e slike akana sako dive resen dži e eksperience e digitalnikane transformaciasa ko siklajipipe.

Soske kerel pe lav?

Sar jekhto phird, e labarutne ka trubul te drabaren e konceptia vaši digitalnikani transformacia ki netvorkoskiri rigori katar o proekto DigitClue, sar thaj te dikhen vaj šunen e aver formatia, adhinale e misalestar thaj interesostar. Ka trubul te notirinen e majšukar aspektoja, sar thaj te maškarinen pe ke teme save so si importantno lengere siklenga. Pali praktika ka trubul te buvljaren e kompetencie ani buti e digitalnikane xaletonca. Dureder, trubul te sikaven kober si lenge katar o džanlipe o participiripe ano proceso e sikavdipaskoro thaj siklajipaskoro thaj te promovirien (i digitalnikani) inkluzia. O barjovipe thaj inkluzia ane digitalnikane formatia e sikavdipaskere thaj siklajipaskere trubul te keren džipherdo molipe sa e participantenge ano proceso.

Zumavkeren

Misal 1

O proceso e digitalnikane transformaciakoro si sahne thanende thaj kerel asari ko (maškarutne) škole ane verver ranika. O termino vaj o koncepto si individualnikano ane verver dimenzie (makro, mezo thaj mikro nivelo) thaj rodel džovapime diferencirime dikljaripa.

- Dende arkasa ko padlet timeline, barjaren sikavipaskere sekvence ki metodikano treningo thaj barjaren e metodikane kompetencie tumare siklengere, labarindoj adala xaletia.
- Dikhen korkori tumare siklenca save thaj sar labaren e digitalnikane medie, kanalia e amalnipaskere mediengere thaj e aver formatia ano tumaro tromalo vaxt adžukhar so ka keren mapa e godjakiri. Misaleske uzal o labaripe e aplikaciako MindMup.
- Gindinen tumare siklenca ano savo molipe si lengoro labaripe e internetoskoro thaj sar vov kerel asari ko lengoro sakodivipe thaj save si e palpapunipa, pozitivnikane vaj negativnikane, so ikljoven adalestar. Čiven sa e arakhina ki mapa e godjakiri.

Misal 2

I škola na dživdinel sade katar peskoro institucionalnikano pervazipe, numaj thaj anglo sa katar peskere slike. Majbut si e terne generaciene miškipaskiri zor vaši digitalnikani transformacia na sade ano labaripe e agorutne devijacienngoro numaj thaj ano barjovipe thaj leipe than ane sikavdipaskere formatia thaj e čipotipa.

- Barjaren i škola e avutnipaskiri tumare siklenca labarindoj „workšopo avutnipaskoro, kote so sa adava šaj. Labaren e aplikacie Miro thaj Mural vašo efektivnikano sikavipe.

- Pala adava lenca keren pervazo ki akanutni situacia thaj kola si e šajdutne anglederutne gindinkerde konceptia thaj idee.
- Gindinen jekhethane vašo adava so trubul te ovel te šaj e idee te oven realizirime. Kola našti te keren pe thaj soske?

Vaker kolegoske

Generalikane, o ulavdipe e pozitivnikane thaj e negativnikane eksperiencengoro vaši digitalnikani inkluzia, a majbut e misalenge ko lengoro labaripe, del dumo e averenge te sikaven pes thaj te vazden peskiri minsia. E labarutne peskere eksperience ka trubul te ulaven e kolegonca thaj adžukhar te vazden i res e temakiri. Adaleske o proekto isi les res te kerel platforma vašo ulavdipe kola so sa adala eksperience kerel len dikhutne (anonimnikane) thaj del šajdipe te ovel leipe thaj deipe e proektongoro, materialongoro, ideengoro thaj e komentarongoro katar lengiri phuv, numaj thaj ko sahno sundal. Akaja plaforma ka ovel resutni sar "D.I. karta" (karta digitalnikane inkluziakiri – inspiririme katar projekto "Queering the Map") ki netvorkoskiri rigori e proektoskiri DigitClue.

Gindipe dureder

Numaj, o barjovipe na trubul thaj akate te ovel agordo. E labarutne ovena kuražime te keren peskere projektia thaj te leljaren e aver perspektive, save so šaj tromale te alusaren thaj te keren variacie premal e resarinakere grupe. I res si o sahno dživdipaskoro sikklovipe thaj jekhethano dživdipe bizi bariera ano konteksto (e digitalnikane) inkluziakoro. E (durederutne) barjovipasa ko digitalnikano formato si kerdo jekhto phird premal o efektivnikano inkluzipe ani analognikani thaj digitalnikani sfera. Te šaj akava barjovipe te keras dikhlijovno, akharas tumen tumare eksperience te ulaven averenca.

- Keren xarno sumarum adaleske sar sine anglo 20 berš thaj kote sam akana.
- So šaj sa te ovel ko sundal (thaj o digitalnikano) te šaj te ovel poinkluzivnikano?
- Ulaven tumaro gidnipe vaši amari D.I. mapa.